

MY ZA KRÍZU PLATIŤ NEMIENIME!

www.priamaakcia.sk

Najdôležitejšia téma roka: globálna finančná kríza a jej dôsledky. Politici a ekonómovia majú jasno: počas krízy sa jednoducho musíme pripraviť na prepúšťanie. Bude sa menej kupovať, menej vyrábať, a my budeme vo výrobnom procese zrazu nadbytoční. Ak budeme mať šťastie, bude nám hroziť iba pokles reálnych miezd, ktorý sa, ako inak, zdôvodní krízou. Netreba byť géniom, aby sme pochopili, že **následky krízy ponesieme hlavne my, obyčajní ľudia**, lebo máme najmenšie možnosti, ako sa chrániť.

Na Slovensku sa nič vážne nedeje, tvrdia

Kríza sa nás *vraj* veľmi nedotkne. Slovenská ekonomika je *vraj* pomerne zdravá. Pritom do konca roka bude kvôli kríze bez práce podľa odhadov 5 000 ľudí v prakticky všetkých krajoch Slovenska. Ak je toto len začiatok prejavov krízy, čo nás potom čaká o niekoľko mesiacov. A ako sa na to pripravíme?

Ako ďalej, kapitalizmus?

Krízy sú prirodzenou súčasťou kapitalizmu. A rozhodne ich nespôsobujú špekulanti, ako sa tvrdí. Vlády sa s nimi pravidelne moria každých pár rokov už od 70. rokov minulého storočia. Ropné šoky, kríza v 80. rokoch, investičné bubliny... Vždy sa nejako podarilo zachrániť tento systém. Rovnako je to aj teraz. **Ako dať vzniknúť chaos čo najrýchlejšie do poriadku a zároveň vytvoriť nové pravidlá globálneho kapitalizmu?** Na to sú

stretnutia politických a ekonomických špičiek. Jedným z takýchto stretnutí bol aj tzv. Washingtonský summit, ktorý sa konal 15. novembra 2008. Ďalšie majú nasledovať.

A ako ďalej my?

Za posledný mesiac u nás prebehlo niekoľko verejných stretnutí rôznych neoliberálnych ekonómov a politikov.

Na nich rozbierali krízu z hľadiska trhu a štátu. Ľudia pri moci organizujú stretnutia, na ktorých riešia záchranu systému, ktorý im produkuje zisky (a moc). Čo robíme my, pracujúci, ktorých sa tieto rozhodnutia priamo dotknú? Napriek tomu, že veľa z nás v súkromí ffrle, nikto z nás nič podobné nezorganizoval. Čo však nebolo, môže byť. Musíme však o sebe vedieť.

Dôvod, prečo by sme mali vytvárať medzi sebou kontakty, stretávať sa a deliť o skúsenosti v súčasnej situácii, sa nijako nelíši od dôvodov politikov, ekonómov a biznismenov. Oni vedia, že je nutné vyjasniť si, čo sa má diať a ako majú reagovať. Uvedomujú si svoje záujmy a potrebu presadzovať ich. Sú to však ich záujmy, nie naše. Aj tým zarytejším zástancom trhu spomedzi nás to dobre ilustruje každé prepúšťanie, či už kvôli kríze alebo nie. Pracujúci zvyčajne chcú prácu, mzdu a istoty. Zamestnávateľia zase naďalej dosahovať zisk. **Neexistuje tu žiaden spoločný záujem.** Zamestnávateľ sa cez zamestnávateľské organizácie a federácie môže dovoliavať ochrany u politikov. My máme odbory. Rovnaké, aké v Čechách nedávno povedali, že v kolektívnom vyjednávaní znižia svoje požiadavky. Ako sa nás zastanú? Odpoveď nie je ťažké uhádnuť. Pamätáme si, ako sa za nás postavili v 90. rokoch, keď politici a podnikatelia reštrukturalizovali ekonomiku. To, čo vtedy brzdiло akcie, ktoré si želali mnohí zamestnanci a radoví členovia odborov, nebola neschopnosť konať, ale politika a ideológia odborových zväzov. A teraz znova počujeme, že sú ochotné podeliť sa o bremeno krízy.

Myslíme si, že namiesto spoliehania sa na zástupcov a „odborníkov“, by sme mali rozvíjať vzájomnú pomoc. Začnime vytvorením **siete kontaktov**, ktorá by mohla viesť k:

- **výmene informácií o prejavoch krízy v našom okolí**
- **výmene skúseností z prípadných sporov na pracoviskách a inde**
- **budúcim stretnutiam, diskusiam a konkrétnym solidárnym akciám**

Je to samozrejme len jedna z možností. Dôležité však je, aby sme sa začali spoliehať sami na seba.

Starajme sa o seba, ešte sa budeme potrebovať

Nám nikto neslúbil záruky v tejto kríze a ručenie úspor na účtoch je v prvom rade snahou včas zabrániť panike. Nikto nám nedá štedré odpustné, keď príde o prácu. **Dostaneme len to, čo si vybojujeme.** Naproti tomu, banky a podnikateľov sa pokúša zachrániť štát.

Niektorí z nás budú hľadať akú-takú pomoc u odborov, iní sa spoliehajú na riešenia politikov, ďalší jednoducho prehltnú to, čo príde, a povedia si, že sa s tým aj tak nič nedá robiť. A niektorí sa rozhodnú riešiť problémy (nielen) na pracovisku spoločne so svojimi kolegami a kolegyňami.

Politici, šéfovia a bankári sa starajú o to svoje. A to by sme mali robiť aj my. Bez ohľadu na to, ako a či vôbec sa im podarí zachrániť ich systém, problémy nepominú. Vždy budú vyvolávať nespokojnosť a snahu riešiť ich našimi vlastnými silami. Preto musíme o sebe vedieť, mať medzi sebou kontakty a pomáhať si.

Dúfame, že kríza bude k tomu podnetom. **Nikto za nás nevyrieši narastajúce problémy podľa našich záujmov a predstáv. Len my sami.**

Tento leták pripravila **Priama akcia** - združenie ľudí, ktorí nechcú byť ticho pred mocou politikov a zamestnávateľov. Na našej stránke informujeme o konfliktoch pracujúcich a ich riešení, štrajkoch, solidarite a pod. Viac sa začíname venovať aj kríze, jej dôsledkom (aj príčinám) a vytváraníu kontaktov medzi pracujúcimi. Priama akcia je slovenskou sekciou **Medzinárodnej asociácie pracujúcich (MAP)**, konfederácie ktorá združuje členskou základňou riadené odborové zväzy a iniciatívy zo 16 krajín celého sveta.

MY ZA KRÍZU PLATIŤ NEMIENIME!

www.priamaakcia.sk

Najdôležitejšia téma roka: globálna finančná kríza a jej dôsledky. Politici a ekonómovia majú jasno: počas krízy sa jednoducho musíme pripraviť na prepúšťanie. Bude sa menej kupovať, menej vyrábať, a my budeme vo výrobnom procese zrazu nadbytoční. Ak budeme mať šťastie, bude nám hroziť iba pokles reálnych miezd, ktorý sa, ako inak, zdôvodní krízou. Netreba byť géniom, aby sme pochopili, že **následky krízy ponesieme hlavne my, obyčajní ľudia**, lebo máme najmenšie možnosti, ako sa chrániť.

Na Slovensku sa nič vážne nedeje, tvrdia

Kríza sa nás *vraj* veľmi nedotkne. Slovenská ekonomika je *vraj* pomerne zdravá. Pritom do konca roka bude kvôli kríze bez práce podľa odhadov 5 000 ľudí v prakticky všetkých krajoch Slovenska. Ak je toto len začiatok prejavov krízy, čo nás potom čaká o niekoľko mesiacov. A ako sa na to pripravíme?

Ako ďalej, kapitalizmus?

Krízy sú prirodzenou súčasťou kapitalizmu. A rozhodne ich nespôsobujú špekulanti, ako sa tvrdí. Vlády sa s nimi pravidelne moria každých pár rokov už od 70. rokov minulého storočia. Ropné šoky, kríza v 80. rokoch, investičné bubliny... Vždy sa nejako podarilo zachrániť tento systém. Rovnako je to aj teraz. **Ako dať vzniknúť chaos čo najrýchlejšie do poriadku a zároveň vytvoriť nové pravidlá globálneho kapitalizmu?** Na to sú

stretnutia politických a ekonomických špičiek. Jedným z takýchto stretnutí bol aj tzv. Washingtonský summit, ktorý sa konal 15. novembra 2008. Ďalšie majú nasledovať.

A ako ďalej my?

Za posledný mesiac u nás prebehlo niekoľko verejných stretnutí rôznych neoliberálnych ekonómov a politikov.

Na nich rozbierali krízu z hľadiska trhu a štátu. Ľudia pri moci organizujú stretnutia, na ktorých riešia záchranu systému, ktorý im produkuje zisky (a moc). Čo robíme my, pracujúci, ktorých sa tieto rozhodnutia priamo dotknú? Napriek tomu, že veľa z nás v súkromí ffrle, nikto z nás nič podobné nezorganizoval. Čo však nebolo, môže byť. Musíme však o sebe vedieť.

Dôvod, prečo by sme mali vytvárať medzi sebou kontakty, stretávať sa a deliť o skúsenosti v súčasnej situácii, sa nijako nelíši od dôvodov politikov, ekonómov a biznismenov. Oni vedia, že je nutné vyjasniť si, čo sa má diať a ako majú reagovať. Uvedomujú si svoje záujmy a potrebu presadzovať ich. Sú to však ich záujmy, nie naše. Aj tým zarytejším zástancom trhu spomedzi nás to dobre ilustruje každé prepúšťanie, či už kvôli kríze alebo nie. Pracujúci zvyčajne chcú prácu, mzdu a istoty. Zamestnávateľa zase naďalej dosahovať zisk. **Neexistuje tu žiaden spoločný záujem.** Zamestnávateľ sa cez zamestnávateľské organizácie a federácie môže dovoliavať ochrany u politikov. My máme odbory. Rovnaké, aké v Čechách nedávno povedali, že v kolektívnom vyjednávaní znižia svoje požiadavky. Ako sa nás zastanú? Odpoveď nie je ťažké uhádnuť. Pamätáme si, ako sa za nás postavili v 90. rokoch, keď politici a podnikatelia reštrukturalizovali ekonomiku. To, čo vtedy brzdiло akcie, ktoré si želali mnohí zamestnanci a radoví členovia odborov, nebola neschopnosť konať, ale politika a ideológia odborových zväzov. A teraz znova počujeme, že sú ochotné podeliť sa o bremeno krízy.

Myslíme si, že namiesto spoliehania sa na zástupcov a „odborníkov“, by sme mali rozvíjať vzájomnú pomoc. Začnime vytvorením **siete kontaktov**, ktorá by mohla viesť k:

- **výmene informácií o prejavoch krízy v našom okolí**
- **výmene skúseností z prípadných sporov na pracoviskách a inde**
- **budúcim stretnutiam, diskusiam a konkrétnym solidárnym akciám**

Je to samozrejme len jedna z možností. Dôležité však je, aby sme sa začali spoliehať sami na seba.

Starajme sa o seba, ešte sa budeme potrebovať

Nám nikto neslúbil záruky v tejto kríze a ručenie úspor na účtoch je v prvom rade snahou včas zabrániť panike. Nikto nám nedá štedré odpustné, keď príde o prácu. **Dostaneme len to, čo si vybojujeme.** Naproti tomu, banky a podnikateľov sa pokúša zachrániť štát.

Niektorí z nás budú hľadať akú-takú pomoc u odborov, iní sa spoliehajú na riešenia politikov, ďalší jednoducho prehltnú to, čo príde, a povedia si, že sa s tým aj tak nič nedá robiť. A niektorí sa rozhodnú riešiť problémy (nielen) na pracovisku spoločne so svojimi kolegami a kolegyňami.

Politici, šéfovia a bankári sa starajú o to svoje. A to by sme mali robiť aj my. Bez ohľadu na to, ako a či vôbec sa im podarí zachrániť ich systém, problémy nepominú. Vždy budú vyvolávať nespokojnosť a snahu riešiť ich našimi vlastnými silami. Preto musíme o sebe vedieť, mať medzi sebou kontakt a pomáhať si.

Dúfame, že kríza bude k tomu podnetom. **Nikto za nás nevyrieši narastajúce problémy podľa našich záujmov a predstáv. Len my sami.**

Tento leták pripravila **Priama akcia** - združenie ľudí, ktorí nechcú byť ticho pred mocou politikov a zamestnávateľov. Na našej stránke informujeme o konfliktoch pracujúcich a ich riešení, štrajkoch, solidarite a pod. Viac sa začneme venovať aj kríze, jej dôsledkom (aj pričínám) a vytváraníu kontaktov medzi pracujúcimi. Priama akcia je slovenskou sekciou **Medzinárodnej asociácie pracujúcich (MAP)**, konfederácie ktorá združuje členskou základňou riadené odborové zväzy a iniciatívy zo 16 krajín celého sveta.

